

MODERN ZAMANLARDA DİŞİL VE ÖDİPUS ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 2020

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

**MODERN ZAMANLARDA DIŞIL VE ÖDİPUS
ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 2020**

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS'TE 2019 YILINDA YAYIMLANMIŞ METİNLERDEN
YAPILAN SEÇKİNİN TÜRKÇE ÇEVİRİSİDİR.

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI 669

PSİKE İSTANBUL PSİKANALİZ KİTAPLIĞI-ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 6

ISBN: 978-605-399-559-3

ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIKLARI DİZİSİ, THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS ULUSLARARASI
YILLIKLARI (THE IJP ANNUALS), İSTANBUL PSİKANALİZ EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DERNEĞİ (PSİKE İSTAN-
BUL) VE İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI İŞBİRLİĞİ İLE YAYINLANMAKTADIR.

1. BASKI İSTANBUL, KASIM 2020

© İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İŞLETMESİ

YAZIŞMA ADRESİ: HACİAHMET MAHALLESİ, PİR HÜSAMETTİN SOKAK, No:20, 34440, BEYOĞLU / İSTANBUL
TELEFON: 0212 311 64 63 - 311 61 34 / FAKS: 0212 216 24 15 • SERTİFİKA No: 35680

www.bilgiyay.com

E-POSTA yayin@bilgiyay.com

DAĞITIM dagitim@bilgiyay.com

ÇEVİRMENLER ASLI DAY, ASLI KURUOĞLU, AYŞEGÜL YAY, BELLA HABİP, BURCU AKIN SARI, EBRU SALMAN,
MELİS TANIK SIVRI, NİLGÜN TAŞKINTUNA, NİLÜFER ERDEM, PELİN KUTLUTÜRK, ŞEYDA POSTACI

DİZİ EDITÖRÜ M. İŞİL ERTÜZÜN

YAYINA HAZIRLAYAN CEM TÜZÜN

TASARIM MEHMET ULUSEL

DİZGİ VE UYGULAMA ALİ DOĞAN ARSLAN

DİZİN ERVA AKÇA

BASKI VE CİLT SENA OFSET AMBALAJ VE MATBAACILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

LİTROS YOLU 2. MATBAACILAR SİTESİ B BLOK KAT 6 No: 4 NB 7-9-11 TOPKAPI İSTANBUL

TELEFON: 0212 613 38 46 / FAKS: 0212 613 03 21 • SERTİFİKA No: 45030

İstanbul Bilgi University Library Cataloging-in-Publication Data

İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi Kataloglama Bölümü Tarafından Kataloglanmıştır.

Names: Tanik Sivri, Melis, editor, translator. I Day, Aslı, editor, translator. I Postacı, Şeyda, editor, translator.

I Taşkintuna, Nilgün, translator. I Erdem, Nilüfer, translator. I Salman, Ebru, translator. I Kuruoğlu, Aslı, translator.

I Akın Sarı, Burcu, translator. I Yay, Ayşegül, translator. I Kutlutürk, Pelin, translator. I Habip, Bella, translator.

Title: Modern zamanlarda dışil ve ödipus : uluslararası psikanaliz yıllığı 2020 = The international journal of psychoanalysis

Turkish annual / editör Melis Tanik Sivri ; yardımcı editörler Aslı Day, Şeyda Postacı ; çevirmenler Melis Tanik Sivri, Nilgün Taşkintuna, Nilüfer Erdem, Aslı Day, Şeyda Postacı, Ebru Salman, Aslı Kuruoğlu, Burcu Akın Sarı, Ayşegül Yay, Pelin Kutlutürk, Bella Habip.

Description: : İstanbul : İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2020. I Includes bibliographical references and index.

Series: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 669. Psike İstanbul Psikanaliz Kitaplığı-Uluslararası Psikanaliz Yıllığı; 6.

Identifiers: ISBN: 9786053995593 (paperback)

Subjects: LCSH: Psychoanalysis. I Psychoanalysis --Periodicals. I Femininity. I Oedipus complex.

Classification: LCC: BF173 .A2 U487 2020

PSİKE İSTANBUL PSİKANALİZ KİTAPLIĞI ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIKLARI

MODERN ZAMANLARDA DİŞİL VE OİDİPUS ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 2020

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS TURKISH ANNUAL

YILLIK YAYIN KURULU

EDİTÖR MELİS TANIK SİVRİ

YARDIMCI EDİTÖRLER ASLI DAY - ŞEYDA POSTACI

ÜYELER NİLÜFER ERDEM, BELLA HABİP, ASLI KURUOĞLU, NİLGÜN TAŞKINTUNA

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS
SIGMUND FREUD YÖNETİMİNDE ERNEST JONES TARAFINDAN KURULMUŞTUR.

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS
BAŞEDİTÖR DANA BIRKSTED-BREEN

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS YENİ YILLIKLARI
BAŞEDİTÖR NİLÜFER ERDEM

AVRUPA PSİKANALİZ YILLIKLARI
FRANSIZCA: L'ANNÉE PSYCHANALYTIQUE INTERNATIONALE
İTALYANCA: ANNATA PSICOANALITICA INTERNAZIONALE
ALMANCA: AUSGEWÄHLTE BEITRÄGE AUS DEM INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS
TÜRKÇE: ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI
RUSÇA: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ПСИХОАНАЛИТИЧЕСКИЙ ЕЖЕГОДНИК
YUNANCA: Ετήσια ελληνική έκδοση / GREEK ANNUAL - INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS
ROMENCE: ANUARUL ROMÂN DE PSIHANALIZA INTERNAȚIONALĂ

LATİN AMERİKA YILLIKLARI
İSPANYOLCA: LIBRO ANUAL DE PSICOANÁLISIS
PORTEKİZCE: LIVRO ANUAL DE PSICOANÁLISIS

TÜRKÇE YILLIKLAR
EDİTÖR MELİS TANIK SİVRİ
2014-2018 SAYILARI EDİTÖRÜ NİLÜFER ERDEM
2009-2013 SAYILARI EDİTÖRÜ BELLA HABİP

www.theijp.org/annuals/
www.psikanalizyilligi.com

Sunuş

Uluslararası Psikanaliz Yıllığı'nın “Modern Zamanlarda Dişil ve Oidipus” başlıklı 12. sayısı ile okurlarımıza merhaba diyoruz. Bu sayının son hazırlıkları tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını yüzünden evlere çekildiğimiz, psikanalitik çalışmanın öncekinden farklı bir çerçevede içerisinde nasıl hayatta kalabileceğini keşfedip buna uyum sağlamaya çalıştığımız bir dönemde gerçekleşti. Dış gerçekliğin dayattığı koşullar analist-analizan çiftini travma yaratan ortak bir gerçeklik içinde buluşturdu ve analitik ilişkinin dengesini sarstı. Ölümcül bir hastalığın varlığıyla birlikte aynı mekânda – analiz evinde bulunamama durumu farklı seviyelerde deneyimlenen kayıp duygularına, kaygı ve korkulara yol açtı. Hızlı bir değişikliğe maruz kalan analitik ilişkinin kapsama özelliği, analistin içsel çerçevesi, dış kurumsal çerçeve ve bireysel/grup süpervizyonları, destek grupları gibi üst-kapsayan işlevi gören oluşumlarla desteklendi. Çevrimiçi platformlarda gerçekleştirilen bilimsel etkinlikler ve yayınlar sayesinde travmanın kesintiye uğrattığı düşünce süreçlerinin yeniden etkin kılınması için alan açılmış oldu. İçinde bulunduğumuz durum ve sonrasının kuramsal-klinik alandaki etki ve sonuçları üzerine düşünüyor ve anlamlandırmaya çalışıyoruz.

Freud'un yazılarını incelediğimizde, 100 yıl önce gerçekleşen İspanyol gribinin büyük bir yer kaplamadığını fark ederiz: Süregiden Dünya Savaşı'na kıyasla pandemi Freud için ikincil bir öneme sahip gibidir. Bununla birlikte, Freud'un salgın sırasında yanında olamadığı ve birkaç gün içinde kaybettiği büyük kızı Sophie'nin ölümü ile üç sene sonrasında torunu Heinerle'nin erken ölümü onu yas ve melakoli üzerine olan kavramlaştırmasını yeniden düşündürecek şekilde etkiler. Sophie'nin yaşamış olsaydı 36. yaş gününde Ludwig Biswanger'e yazdığı mektupta Freud şöyle der:

“Böyle bir kayıptan sonra akut yas durumunun azalacağını biliyor olsanız da, teselli edilemeyeceğimizi ve asla bir ikame bulamayacağımızı da biliyoruz. Aslında böyle olması gerekiyor. Vazgeçmek istemediğimiz sevgiyi sürdürmenin tek yolu bu.” (E. Freud, 1960, s. 386)

Bilindiği üzere, Freud’un kuramı kendi yaşam deneyimleri ve analizleriyle olan klinik deneyimleriyle şekillenir. Örneğin, bilinçdışı işleyişi ve Oidipus karmaşasını babasının ölümünden sonra analiz ettiği kendi rüyaları sayesinde keşfeder. Freud’a göre bu öylesine çığır açıcı bir keşiftir ki “Düşlerin Yorumu”nu bir sene bekletip yeni bir yüzyılın başında, 1900’de yayımlaya karar verir. Freud yazıları boyunca derinlemesine işlediği kavramları daha sonra ele almak üzere bazen bir kenara bırakır, bazen de tamamıyla onlardan vazgeçer. Freud’un (1926) baştan itibaren kafasını meşgul eden konulardan biri de “kara/karanlık kıta” olarak adlandırdığı kadın cinselliği olur. Freud’un kadın cinselliğine dair kuramı (Freud, 1931) her ne kadar kendi çocukluk çağı cinsellik kuramlarının izlerini taşıyan fallus-merkezli bir bakış açısıyla oluşturulmuş olsa da Oidipus öncesi anne ile kurulan yoğun bağın belirleyici özelliğini tespit etmiş ve karanlık kıtayı aydınlatma görevini kendisinden sonra gelen kadın analistlere bırakmıştır.

Freud (1925) için dişillik oluşumu, kız çocuğun genital farkın farkına varma anıyla başlar; eksik olan şeyin, penis eksikliğinin tanınması, önceki şeylerin ve olayların yeni bir anlam kazandığı, belirli sonuçları olan ruhsal bir yeniden düzenlemeye yol açar. Freud’un kadın cinselliği hakkındaki fikirleri 1920’lerde bir tartışma yaratır; Klein, Jones ve Horney, kadın genital organına dair erken bir farkındalığın olduğu, içe katan ve alıcı niteliğe sahip olan birincil dişil bir evrenin varlığını (pozitif dişillik) ileri sürerler (Birksted-Breen, 1993). Psikanaliz tarihi boyunca, kadın cinselliğine ilişkin yazıların bir perspektifi diğerine tercih etme eğiliminde olduğu görülür. Birksted-Breen (1993), bizi ileriye taşıyacak bir çıkış yolu önerir: Ona göre dişil cinselliğin çatışmalı bir karakteri olduğu; dişil bilinçdışını örgütleyen unsurlar olarak hem eksiklik deneyiminin hem de temel bir “pozitif dişillik” deneyiminin bir arada var olduğu kabul edilmelidir.

Freud’dan günümüze Freudcu düşüncenin temel taşı olan Oidipus karmaşası ve dişilin oluşumunun takip ettiği yol ve bunun sonuçlarıyla ilgili psikanaliz alanında yaygın sorgulamalar mevcuttur. Geçtiğimiz yıl düzenlenen uluslararası bilimsel etkinliklerin arasında sırasıyla Avrupa Psikanaliz Federasyonunun (EPF) “Beden” başlıklı konferansı, Uluslararası Psikanaliz Birliğinin (IPA) “Dişil” temalı kongresi, ilk IPA Toplumsal Cinsiyet Çeşitliliği atölyesi ve son olarak Kadınlar ve Psikanaliz Komitesinin (COWAP)

ülkemizde düzenlenen “Kadınlar Kadınları Analiz Ediyor” konferansının gerçekleşmiş olması dikkat çekicidir. Bir sonraki Psikanalitik Bakışlar Sempozyumunun “Yüzyıl Sonra Oidipus Karmaşası” olacağını da ekleyelim. Yayın Kurulu üyeleri olarak biz de Uluslararası Psikanaliz Yıllığı’nın bu sayısında Temmuz 2019’da Londra’da gerçekleştirilen “Dişil” başlıklı IPA Kongresinde sunulan üç bildiriye yer vermek istedik.

Yıllık dişil ve Oidipus teması altında dört çağdaş makaleyle başlıyor. Dominique Scarfone “**Dişil, Analist ve Çocuk Kuramcı**” başlıklı makalesinde “dişil” kelimesinin analiz dışı kuramlar açısından asimetrik ve hiyerarşik bir ilişkiyi tanımladığını öne sürüyor ve kelimenin psikanaliz kuramındaki yerini ele alıyor. Bilinçdışının özünde cinsel dürtülerin bulunduğunu ortaya koyarak zamanın en devrimci kuramı olan psikanalizin, kadınlarla ilgili olarak en muhafazakâr ideolojiye yakın durduğunu belirtiyor. Scarfone, Freud’un dişil cinsellik üzerine görüşlerinin 1933’te ulaştığı noktayı, yani kadınları gerçekten iğdiş edilmiş olarak görmesini kadın hastalarının analizinde ortaya çıkan çocukluk çağı cinsellik kuramlarına dayandırıldığını öne sürüyor. Laplanche’nın bakış açısıyla Freud’un geleneksel düşünceye karşı yürüttüğü mücadelede yoldan sapması, onun baştan çıkarma kuramını terk edip yerine doğuştan gelen kökensel düşlemlere ilişkin filogenetik kuramı getirmesiyle başlar. Scarfone’ye göre, Freud doğuştan tercüman olan çocuğun tercüme etme çabalarını ki bu çabalar çocuğun büyüdüğü sosyo-kültürel matris tarafından etkilenirler, doğuştan gelen düşlemlerle karıştırır. Metin, Scarfone’nin ideolojik tuzaklara düşmemek konusunda analistin nasıl bir etik duruşa sahip olması gerektiğine dair düşünceleriyle sona eriyor.

Catherine Chabert “**Çoğul Dişil: Histeri mi, Mazozizm mi, Melankoli mi?**” başlıklı makalesinde Freudcu düşünce diyalektiğinin ışığında ve Oidipus karmaşası bağlamında dişilin nesne seçimleri ve özdeşleşimlerle yolculuğunu; histerik, mazoşist ve melankolik niteliklerini vaka örnekleriyle inceliyor, okuru bu meseleleri sorgulamaya ve düşünmeye davet ediyor.

Leticia Glocer Fiorini “**Dişilin Yapı Sökümü: Söylemler, Mantıklar ve İktidar. Kuramsal-Klinik Sonuçlar**” adlı yazısında “dişil” kategorisinin çok anlamlılığine dikkat çekiyor ve eril-dişil ikiciliğini aşmaya çalışıyor. Glocer Fiorini’ye göre, bu ikiciliği aşmak, “farklılık” kategorisinin bulanıklığıyla yakından ilgilenmeyi, cinsel farklılık kavramını yeniden incelemeyi, kızlardaki Oidipus-iğdiş edilme karmaşasına eleştirel yaklaşmayı, baba ve anne işlevlerini yeniden düşünmeyi ve hem çocuk sahibi olma hem de çocuk sahibi olmama arzusunun ele almak için diğer olasılıkları yeniden düşünmeyi içerir. Bu kategorilerin tümü ayrılmaz bir şekilde birbirlerine bağlıdır ve dişili tüm karmaşıklığıyla incelerken bu kategorileri dahil etmek son derece önemlidir.

Vittorio Lingiardi ve Nicola Carone'nin, “Değişen Ailelerde Oidipus’u Sorgulamak: Üçüncülerin Yardımıyla Üreme Yoluyla Oluşturulan Hemcins Ebeveynli Ailelerde Toplumsal Cinsiyet Özdeşleşimleri ve Kökenlere Erişim” makalesi in vitro döllenme, embriyo transferi ve taşıyıcı annelik gibi üreme tekniklerinin son 40 yıldaki gelişimiyle birlikte heteroseksüel ebeveynlerin oluşturduğu ailelerin, olası aile biçimlerinden sadece birisi haline geldiğini belirtiyor. Yazarlar, bu yeni permütasyonlar doğrultusunda Oidipus karmaşasının akıbetini araştırıyor ve Oidipus “karmaşasını”, ebeveynlerin anatomik özelliklerinden bağımsız Oidipus “karmaşıklığı” olarak yeniden tanımlamayı öneriyor. Çocukların ruhsal cinselliklerinin ve toplumsal cinsiyet rollerinin ebeveynlerinin toplumsal cinsiyet ve cinsel yönelimlerinden nasıl etkileneceklerini sorguluyor.

Bu sayıda, geçen sayılardan farklı olarak bir dosya konusu belirledik: “Bruce Fink’in Lacancı Pratiği”. Bruce Fink “Analiz Pratiğinde Lacancı Yaklaşımın Değeri Üzerine” adlı makalesinde Lacancı yaklaşımın psikanaliz pratiği açısından kendine özgü yönlerini Lacancı olmayan bir kesime, IPA psikanalistlerine anlatıyor. Makalenin başında okuyucuyu uyaran yazar, tek bir Lacancı yaklaşımın olmadığını söylüyor ve Lacan’ın öğretisinin farklı yönlerini ve farklı dönemlerini aynı şekilde yorumlamayan çeşitli Lacancı ekollerin varlığının altını çiziyor. “Amerikalı” diye anılan kendi Lacancı anlayışını ele aldığı makalede, Fink, Lacancı olmayan diğer pratiklerle kıyaslamada bulunuyor.

Sara Flanders “Bruce Fink’e Yanıt” başlıklı makalesinde, Bruce Fink’in Lacancı ve Lacancı olmayan pratikleri nevroz ve psikoz tedavilerine yönelik tamamen farklı yaklaşımlar; karşıaktarım; duygulanımların rolünün kavramlaştırılması; doyum, ayrılık ve kesme (scansion); konuşmaya ve saçmalığa odaklanma; divanın kullanımı üzerinden karşılaştırdığı makalesini, bağlı olduğu Britanya psikanalizi bağlamında tartışıyor. Analiz pratiğine yönelik farklı yaklaşımları karşılaştırmak, bizi psikanalitik ortam/çerçeve konusuna getiriyor.

Analitik ortam/çerçeveyle bağlantılı diğer bir makale, Burka ve arkadaşları tarafından kaleme alınan “Konuşma Tedavisinden Sessizlik Hastalığına: Bir Psikanaliz Enstitüsünde Etik İhlallerin Etkileri”. Bu makalede, sınır ihlallerinin bir psikanaliz enstitüsü üzerindeki “depresyon etkisi yaratan” yaygın izleri, gönüllü üyelerle yürütülen bilgi alma görüşmeleri ile açığa çıkan araştırma verilerine dayanarak sunuluyor. Etik ihlallerin bireyler ve gruplar üzerinde neden bu kadar yıkıcı etki yapabildiği konusunda kuram geliştirilmesini mümkün kıldığı belirtilen bu araştırma süreci, bu süreçte karşılaşılan güçlükler ve tüm bu verilerin analizi ayrıntılı olarak tartışılıyor. “Bir kişinin

ihlâl edilmesinin bir çok kişinin ihlâl edilmesi” olduğu görüşünden yola çıkarak, araştırma sürecinin, verilerin küçük ve büyük toplantı gruplarında aktarılmasının ve dışarıdan danışmanlık alınmasının onarıcı etkilerinin yanı sıra etik yönetmeliğin sadece şikayet eden ve edilen değil analitik topluluğun tamamının esenliği göz önünde bulundurularak revize edilmesinin koruyucu işlevi üzerinde duruluyor.

Burka ve arkadaşlarının bir psikanaliz enstitüsündeki etik ihlâlleri ele aldığı makalesini Gianina Micu’nun 51. IPA Psikanaliz Kongresindeki gizlilik paneline dair raporu izliyor. **“Bir Kapsayan Olarak Gizlilik Paneline İlişkin Rapor - Klinik ve Kuramsal Meseleler”** başlık yazısında Micu yayım yapma ve uzaktan analiz gibi telekomünikasyon aracılığıyla sürdürülen iletişimlerdeki gizlilik konularının ele alındığı bu sunumları, katılımcıların katkıları ile birlikte özetliyor. Panel raporunda yer alan John Churcher’in sunumuna, COVID-19 salgını döneminde yazılmış olmasa da uzaktan analiz durumlarında, analistin içsel çerçevesinin dış çerçevenin onarımındaki öneminden bahsettiği için özellikle dikkat çekmek istiyoruz. Ayrıca, Churcher’in Editöre Mektup bölümündeki **“Klasik Ortam ile Telekomünikasyon Ortamı Arasındaki Güvenlik Farkı”** başlıklı yanıtına da yer verdik çünkü Micu’nun raporunda Churcher’in uzaktan analizde asimetrinin bozulduğunu söylediğine dair hatalı olduğu belirtilen bir aktarımı vardı. Churcher’in mektubunda yer alan kaynakçasından, klasik analitik ortamla telekomünikasyon ortamını karşılaştırdığı makalesi ile IPA Gizlilik Komitesi raporunun bağlantı adreslerine ulaşabilirsiniz.

Bu sayıda, 2017 yılında yüceltme üzerine makalesini yayımladığımız Giuseppe Civitarese’nin **“Bion’un ‘Bir Düşünme Kuramı’nda Zaman Kavramı”** başlıklı yazısına da yer verdik. Civitarese bu makalede Bion’un “Bir Düşünme Kuramı”nın daha evvel psikanaliz yazınında değinilmemiş bir yönünün - Bion’un meme, yok-meme, bir-olma, kavrayış, düşünce, ad ve yansıtma özdeşleşim kavramlarında yer alan zamansallık kavrayışını incelikli bir şekilde ele alıyor.

Derlemede, ünlü Fransız psikanalisti Michel de M’Uzan’ın bir makalesi de yer alıyor. **“Kimin İçin ve Neden Yorumlamalı?”** başlıklı makalesinde, De M’Uzan analistin analitik durum içerisindeki yorumlama etkinliğine odaklanıyor. Yorumun hangi anda, nasıl doğduğu ve nasıl formüle edildiği üzerinde duruyor. Çatışma ortaya çıktığında sadece “aciliyet noktasında” müdahale edilmesini savunan Strachey’nin tersine De M’Uzan müdahalenin “çatışmanın aktarımında yeniden güncellendiği” anlarda yapılmasının verimli olduğunu öne sürüyor. Çünkü o zaman analistin müdahalesinin neredeyse ön bilinçte olan ve fark edilmek, tanınmak için çabalayan bir düşünce içeriği-

ne temas edeceğini, böylece benlik düzeyinde kalmayan, bilinçdışıyla temas halinde olan bir yorumun ortaya çıkacağını vurguluyor. Yazar içgörüyü besleyen yorumun diğer olası yatırım yollarını tıkayarak dirence hizmet etmesi olasılığı üzerinde de duruyor ve genel anlamda yorumun direnci besleme olasılığını göz ardı etmememiz gerektiğini hatırlatıyor.

Yıllıkta yer alan son makale: Lucy LaFarge'dan “**Sonlandırma ve Tekrarlama: Çerçevenin Çözünümlü**”. LaFarge yazısında klinik psikanaliz uygulamasında önemli bir yer tutan analizin sonlandırılması ve sonlandırma aşamasında karşımıza çıkan tekrarlama konusunu irdeliyor. Bleger'in psikanaliz çerçevesi üzerine (1967/2013) yazdığı klasik makalesinden yararlanarak sonlandırma döneminde baş gösteren ilkel aktarımları ele alan LaFarge, bu aktarımların, çerçevenin yaklaşan çözümünün sonucu olarak kullanışlı bir şekilde anlaşılabilirliğini ve bunların ruhsal deneyimin farklı düzeylerini yansıtan iki çeşidi olduğunu ortaya koyuyor. Bunlardan ilki ya da ilkel aktarımın daha üst düzeyi sembiyotiktir ve analistle ortak düşünce ve ortak ruhsal yapıya dair düşlemleri temsil eder. İkinci çeşit ya da daha alt düzey ilkel aktarım, önceki analitik malzemenin daha az belirgin bir tekrarıdır ve düşlemlerde daha az derinlemesine işlenmiştir. Bu aktarım grubu somatik rahatsızlıklar, dağınıklık deneyimleri, beden uyumu ve toplumsal cinsiyette kayma deneyimleri ile değişken kimlik duygusunu içerir. Bunlar analiz sona yaklaşırken, ilk nesne ile bir olmaya ilişkin bedensel deneyimlerle bağlantılı analitik ortamın derin yapısı bozulduğunda ortaya çıkan aktarımlardır. Klinik malzeme ile gösterildiği gibi bu iki düzeydeki aktarımı analitik açıdan dikkatle ele almak, hem hastanın sonlandırmaya doğru daha yumuşak bir geçiş yapmasını hem de önceden ayrı duran kendilik parçalarının bütünleşmesini sağladığı için oldukça değerlidir.

Bu vesileyle, Uluslararası Psikanaliz Yıllığı 2019 “Psikoz” sayısındaki “Melanie Klein’in Teknik Üzerine Seminerleri: Duyguların Dönüşü” (Jean-Michel Quinodoz, s. 131-139) başlıklı metnin sonunda bir hata sonucu çevirmen Ebru Salman'ın adının yer almadığını üzülererek fark ettiğimizi eklemek isteriz.

Son olarak; *The International Journal of Psychoanalysis*'te yayımlanan bazı güncel makaleleri PEP'te yer alan IJP Open bölümünden yayımlanmadan önce okuyabilir, yorumlarınızla makalelere katkıda bulunabilirsiniz. Uluslararası Psikanaliz Yıllığı'yla ilgili haber ve gelişmelere Facebook

(<https://www.facebook.psikanalizyilligi.com>), Twitter (PsikanalizYll) ve bloğumuzdan (<http://psikanalizyilligi.com>) ulaşabileceğinizi hatırlatır, keyifli ve verimli okumalar dileriz.

MELİS TANIK SIVRI
Türkçe Uluslararası Psikanaliz Yıllığı Editörü

KAYNAKÇA

- Birksted Breen, D. (Ed.). (1993). *The Gender Conundrum. Contemporary Psychoanalytic Perspectives in Femininity and Masculinity*. Londra ve New York: Routledge.
- Freud, E. (1960). *Letters of Sigmund Freud*. Edited and selected by Ernst Freud 1873-1939, New York: Dover Publications.
- Freud, S. (1925). Some Psychical Consequences of the Anatomical Distinction between the Sexes. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*, Volume XIX (1923-1925): The Ego and the Id and Other Works, 241-258
- Freud, S. (1926). The Question of Lay Analysis. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*, Volume XX (1925-1926): An Autobiographical Study, Inhibitions, Symptoms and Anxiety, The Question of Lay Analysis and Other Works, 177-258.
- Freud, S. (1931). Female Sexuality. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*, Volume XXI (1927-1931): The Future of an Illusion, Civilization and its Discontents, and Other Works, 221-244.

